RAADSVOORSTEL

zaaknummer:	1893041
afdelingsnaam:	Publiekszaken
steller:	Jurg van der Vlies
telefoonnummer:	06 3164 3900
onderwerp:	Raadsvoorstel behandeling zienswijze op OFGV ontwerpbegroting 2027.

Voorstel

1. Bijgaande zienswijze op de OFGV ontwerpbegroting 2027 vast te stellen en kenbaar te maken bij de OFGV.

Planning

Titel	Toelichting	BEELDVORMING	OORDEELSVORMING	BESLUITVORMING
Raadsvoorstel OFGV ontwerpbegroting 2027 (zienswijze)	Dit voorstel gaat over het indienen van een zienswijze op de OFGV ontwerpbegroting 2027.	Commissie Duurzaamheid & Bereikbaarheid 21-1-2026	Commissie Duurzaamheid & Bereikbaarheid 21-1-2026	Raad 28-1-2026

Samenvatting

De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) voert voor ons als verbonden partij verschillende milieutaken uit. Jaarlijks is de raad in de gelegenheid een zienswijze kenbaar te maken op de ontwerpbegroting van de OFGV evenals op eventuele begrotingswijzigingen. De begroting wordt opgesteld op basis van de door het algemeen bestuur (AB) van de OFGV vastgestelde financiële kaders.

Normaliter zou de OFGV begroting 2027 pas medio 2026 aan uw raad worden aangeboden. Deze wordt nu vervroegd aangeboden omdat de OFGV uiterlijk op 1 april 2026 moet voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten, waardoor het wenselijk is de financiële en organisatorische basis voor de uitvoering van alle basistaken al vóór die datum bestuurlijk vast te stellen.

Aan uw raad wordt voorgesteld bijgaande zienswijze (bijlage) kenbaar te maken inzake de ontwerpbegroting 2027. De zienswijzetermijn voor de raad eindigt formeel op 5 januari 2026. Gezien de volle agenda van de raad in december 2025 is met de OFGV en Almere (vz. Algemeen Bestuur OFGV) afgesproken dat onze zienswijze tijdig wordt behandeld in het AB van februari 2026.

Inleiding

Het dagelijks bestuur van de OFGV (DB) stelt elk jaar de ontwerpbegroting op. Dat moet zij doen minimaal twaalf weken voordat het algemeen bestuur van de OFGV (AB) deze behandelt. In die twaalf weken krijgen de raden en Staten van de deelnemers van de OFGV de mogelijkheid hun zienswijze in te brengen.

Het AB is vervolgens verantwoordelijk voor het vaststellen van de definitieve begroting. Deze procedure geldt ook voor begrotingswijzigingen die zorgen voor een verandering in de bijdragen van de deelnemers.

Het voorgaande is geregeld in artikel 34, 34b & 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 28 & 29 van de Gemeenschappelijke Regeling van de OFGV.

Ten aanzien van de ontwerpbegroting 2027
De OFGV ontwerpbegroting geeft een overzicht van de verwachte inkomsten en uitgaven voor de OFGV in 2027. De OFGV ontwerpbegroting 2026 beschrijft daarbij welke ontwikkelingen de OFGV verwacht en het effect van die ontwikkelingen op de financiële situatie van de OFGV.

De OFGV presenteert een ontwerpbegroting voor 2027 van bijna € 22 miljoen, een stijging van ongeveer € 2 miljoen ten opzichte van 2025. Deze stijging wordt veroorzaakt door loon- en prijscompensatie en de inbreng en uitbreiding van (nieuwe) basistaken.

Voor Hilversum geldt bovendien een stijging van de bijdrage uit hoofde van de inbreng van alle ca. 1.500 Hilversumse bedrijven bij de OFGV v.w.b. de uitvoering van bedrijfsgebonden VTH-milieutaken. Deze overdracht was een gevolg van de invoering van de Omgevingswet op 1-1-2024 en uw raad werd hierover geïnformeerd in december 2024.

Probleemstelling/doel

Door het indienen van een zienswijze kan de gemeenteraad zich uitspreken over de OFGV ontwerpbegroting 2027. Daarbij kunnen opmerkingen worden geadresseerd aan het Algemeen Bestuur die van invloed kunnen zijn op het te voeren beleid en de bedrijfsvoering van de OFGV.

De context waarin deze begroting tot stand komt, is uitzonderlijk: de omgevingsdiensten staan landelijk onder verscherpt toezicht van het Rijk in het kader van het IBP-VTH en de aanbevelingen van de Commissie-Van Aartsen. Er wordt van hen verwacht dat zij per 1 april 2026 aantoonbaar robuust en toekomstbestendig zijn, terwijl tegelijkertijd nieuwe basistaken structureel worden ingebracht.
Voor Hilversum geldt bovendien dat de gemeente recent een majeure uitbreiding van haar takenpakket heeft gerealiseerd door de overdracht van alle bedrijfsgebonden VTH-milieutaken aan de OFGV. Daarmee heeft Hilversum niet alleen financieel maar ook organisatorisch een grote stap gezet in de samenwerking met de OFGV.

Deze omvangrijke veranderingen rechtvaardigen een grondige en kritische beoordeling van de ontwerpbegroting 2027. Een kritische zienswijze van Hilversum op de ontwerpbegroting 2027 is bestuurlijk gerechtvaardigd. Het is bovendien in overeenstemming met en een uitvloeisel van eerdere door uw raad uitgebrachte zienswijzen zoals m.b.t. de resultaatbestemming 2024, de 1e Begrotingswijziging 2025 en de (ontwerp)begroting 2026.

Argumenten

1.1 Structurele afronding van het landelijke robuustheidstraject (IBP-VTH).
Met deze begroting lijkt het erop dat de OFGV zal kunnen voldoen aan de landelijke eis om uiterlijk 1 april 2026 aan te tonen dat zij een robuuste en toekomstbestendige dienst is.

1.2 Inbreng van de laatste set basistaken.
De begroting leidt ertoe dat de wettelijke basistaken structureel zijn ingebracht, wat bestuurlijke stabiliteit en continuïteit brengt. De begroting zorgt voor de structurele uitvoering van de nieuwe collectieve basistaken:

i) Beleidsadvies (omgevingstafels/omgevingsplannen)
ii) Toezicht energiebesparing
iii) Omgevingsveiligheid

Deze taakuitvoering sluit aan bij de nieuwe Omgevingswet en bij lokale duurzaamheids- en veiligheidsdoelen van deelnemers.

1.3 Sobere en doelmatige uitvoering
De keuze voor een sobere en doelmatige uitvoering laat zien dat de organisatie zich realiseert dat financiële grenzen niet eindeloos zijn.

1.4 Efficiëntie en professionalisering
Het jaar 2027 zal voor een belangrijk deel in het teken staan van de implementatie van nieuwe ICT/VTH systemen. Met de implementatie daarvan versterkt de OFGV datagedreven werken en investeert de dienst gericht in kwaliteitsverbetering en efficiency.

1.5 Evenwichtige indexeringssystematiek.
De indexering (80% loonvoet, 20% prijs overheidsconsumptie; gewogen 4,56%) is conform de Gemeenschappelijke Regeling en biedt een transparant en voorspelbaar financieel kader voor de deelnemers.

Kanttekeningen

1.1 Financiële afhankelijkheid van reserves, meevallers en meerwerk;
Wij constateren dat de begrote onttrekking van € 1,0 miljoen bestemd is voor eenmalige uitgaven. Dat is op zichzelf acceptabel, mits de reservepositie op orde blijft. Maar in de voorliggende begroting wordt de innovatiereserve negatief geraamd (–€ 454.000,-). Dit is BBV-technisch onjuist en bestuurlijk onwenselijk. Wij verzoeken het dagelijks bestuur de begroting aan te passen zodat (i) geen enkele reserve negatief wordt geraamd, (ii) het minimumniveau van het weerstandsvermogen aantoonbaar geborgd is, en (iii) aanvullende dekking wordt gevonden in het terugdringen van de begrote uitgaven, of een meerjarig en concreet aanvul pad wordt opgenomen. Wij merken op dat (financiële) tekorten uiteindelijk worden doorberekend aan de deelnemers.

1.2 Structurele inkomsten zijn onvoldoende om de structurele uitgaven te dekken.
De OFGV vertrouwt op de continuïteit van meerwerkopdrachten om het financiële beeld in evenwicht te houden. Maar deze opdrachten zijn conjunctuurgevoelig en kunnen bij terugval direct leiden tot tekorten. Eerdere jaren laten zien dat meerwerkopdrachten een fors deel van de exploitatie kunnen beslaan. Daarbij zou meer inzicht in de aard en omvang van deze opdrachten en hun mogelijke invloed op de uitvoering van de basistaken wenselijk zijn.

1.3 Uitholling reserves leidt tot te weinig (financiële) weerstand.
Hilversum constateert dat de weerstandsratio (0,97) onder de (gewenste) norm ligt.

1.4 Structurele kwetsbaarheid en financiële positie.
De beperkte algemene reserve en de negatieve innovatiereserve illustreren een gebrek aan financiële robuustheid. De dienst lijkt hiermee te functioneren op de randen van haar financiële draagkracht. Als in deze begroting geadresseerde risico's onverhoopt werkelijkheid worden zullen deelnemers niet anders kunnen doen dan bijstorten in het kapitaal van de OFGV. Dit is een financieel, bestuurlijk en politiek ongewenst risico.

1.5 Nieuwe taken: inhoudelijk en financieel onvoldoende uitgewerkt.
Per 1 januari 2027 worden drie nieuwe basistaken toegevoegd: beleidsadvies, omgevingsveiligheid en toezicht op energiebesparing. Hoewel deze uitbreiding bestuurlijk is aangekondigd, ontbreekt een

concrete onderbouwing van de inhoud, het prestatieniveau en de te verwachten voordelen voor de deelnemers. Mede hierdoor wordt de claim van een sobere en doelmatige uitvoering niet onderbouwd.
M.b.t. de energietaken merken wij bovendien het volgende op. Hilversum heeft, net als andere deelnemers, de afgelopen jaren al substantieel geïnvesteerd in de uitvoering van energietaken. In de ontwerpbegroting 2027 wordt bij aanvang reeds een volledig taakbedrag geraamd. Daardoor ontstaat de indruk dat Hilversum, ondanks de overdracht van goed voorbereide en "schone" energietakendossiers, per 1 januari 2027 zwaar wordt belast bij de start van deze nieuwe basistaak. Dit knelt temeer omdat niet zichtbaar wordt gemaakt waarvoor dat bedrag benodigd is.

Financiën, middelen & capaciteit

OFGV ontwerpbegroting 2027
De bijdrage van de gemeente Hilversum aan de OFGV stijgt van € 1.314.120,- in 2026 met een bedrag van € 233.977 naar € 1.548.097 in 2027.

Bijdrage Hilversum 2026	**€ 1.314.120**
• Stijging vanwege uitvoering alle bedrijfsgebonden VTH-milieutaken	66.364
• Stijging vanwege indexatie 2027	63.022
• Stijging vanwege toevoeging basistaak Omgevingsveiligheid	15.394
• Stijging vanwege toevoeging basistaak Beleidsadvies	15.818
• Stijging vanwege toevoeging basistaak Energiebesparing	73.379
Bijdrage Hilversum aan OFGV begroting in 2027	**€ 1.548.097**

Uitvoering bedrijfsgebonden VTH-milieutaken.
Bij de overdracht van alle ca. 1.500 Hilversumse bedrijven aan de OFGV voor de uitvoering van VTH-milieutaken is een "ingroeimodel" overeengekomen. Dat houdt in dat in 2025 50% in 2026 75% en vanaf 2027 100% van de taakstelling zal worden uitgevoerd. De overeengekomen stijging van onze bijdrage bedraagt in 2027 € 66.364 en daarmee is de volledige taakuitvoering van de overdracht gerealiseerd.

Indexatie 2027.
Conform de Gemeenschappelijke Regeling wordt de begroting jaarlijks geïndexeerd voor 80% op basis van de Loonvoet sector overheid en voor 20% op de Prijs overheidsconsumptie netto materieel uit de septembercirculaire van BZK. Voor 2027 resulteert dit in een gewogen index van 4,56%.

Basistaak Omgevingsveiligheid.
In de ontwerpbegroting 2027 is een extra bijdrage opgenomen vanwege de structurele inbreng van de wettelijke basistaak Omgevingsveiligheid. Deze taak versterkt de uitvoering van het landelijke VTH-basistakenpakket en waarborgt dat de OFGV voldoet aan de robuustheidseisen van het Rijk. De kosten worden conform de verdeelsleutel van het gemeentefonds omgevingsveiligheid omgeslagen over de deelnemers.

Basistaak Beleidsadvies.
In de ontwerpbegroting 2027 is een aanvullende bijdrage opgenomen voor de uitvoering van de nieuwe basistaak Beleidsadvies omgevingstafels en omgevingsplannen. Deze wettelijke uitbreiding zorgt voor een structurele borging van beleidsadvisering binnen het VTH-stelsel en versterkt de vroegtijdige inbreng van milieubelangen in omgevingsplannen. De lasten worden omgeslagen naar rato van het stempercentage van de deelnemers.

- De verhoging van onze bijdrage in 2027 met € 66.364,- u.h.v. overdracht van onze VTH-milieutaken vanaf 1-1-2025 wordt opgenomen in de begroting van Hilversum onder taakveld 7.4 Milieubeheer.
- De extra verhoging van € 167.613,- u.h.v. indexatie en nieuwe taken wordt opgenomen in de begroting van Hilversum onder taakveld 7.4 Milieubeheer.

De bijdrage van Hilversum aan de OFGV in 2027 wordt in de voorjaarsnota 2026 verwerkt.

Basistaak Energiebesparing.
Het toezicht op verduurzaming van het energieverbruik door bedrijven zal vanaf 1-1-2027 als basistaak door de OFGV worden uitgevoerd. De kosten van de nieuwe basistaak Toezicht op energiebesparing zijn in de ontwerpbegroting 2027 verdeeld naar rato van het stempercentage van de deelnemende gemeenten, waarbij de provincies buiten deze verdeelsleutel zijn gehouden omdat slechts de deelnemende gemeenten een wettelijke taak hebben op dit gebied.

De ontwerpbegroting 2027 van de Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek (OFGV) legt hiermee een forse stijging van de gemeentelijke bijdragen vast en maakt daarnaast intensief gebruik van reserveonttrekkingen om een sluitende begroting te tonen. De begroting wordt gepresenteerd als 'sober en doelmatig', maar laat tegelijkertijd zien dat de structurele lasten niet volledig gedekt zijn uit structurele baten.

Uitvoering

Zienswijzen kunnen tot en met 5 januari 2026 worden ingediend bij de OFGV. In februari 2026 behandelt het algemeen bestuur de OFGV ontwerpbegroting 2027. Zij besluiten dan over de vaststelling hiervan. Ingebrachte zienswijzen worden betrokken bij het nemen van een besluit tot vaststellen van de definitieve begroting OFGV 2027 door het algemeen bestuur van de OFGV.

Wij hebben afgesproken dat, om de volle december vergadering van de raad te ontlasten, onze zienswijze weliswaar na 5 januari 2026 wordt ingediend maar nog wordt meegenomen in het AB van februari 2026.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)

1. Zienswijze Hilversum OFGV Ontwerpbegroting 2027
2. Bijlage Ontwerpbegroting 2027
3. Bijlage OFGV Kadernota 2026 met doorkijk naar 2027
4. Hilversum Brief Afschrift aan college